

[Wilhelm]

vej med nogle retningslinjer dér, men det er fundamentalt et politisk problem, hvad alle de konkrete eksempler faktisk viser.

Og så konkret til de radikales forslag. Vi synes, det er vigtigt at holde spørgsmålet varmt, som det er gjort, men jeg har undret mig ikke så lidt over dette forslag. Jeg er helt på det rene med, at de radikale selv siger, at det kun er en lille flig, og at de agter at komme med væsentligt mere. Især er jeg spændt på, hvordan man kan få konkretiseret ytringsplikten, og hvordan man kan sikre sig, at den også bliver opfyldt. Men selv inden for det lille område, som man her har taget fat på, mener jeg, at det radikale forslag er ubrugeligt. Det ligner meget et fredag eftermiddags forslag.

Punkt 1 taler om retten til på eget initiativ at viderebringe alle de oplysninger, som ifølge lov om offentlighed i forvaltningen står til rådighed for enhver borger. Det er ikke særlig retningsgivende, eftersom det er en kendt sag, at lov om offentlighed i forvaltningen netop er så upræcis, at enhver underordnet offentligt ansat vil risikere at komme i klemme, hvis han eller hun selv vælger at vurdere, om det papir, de nu står med, om den oplysning, de nu står med, er en, der står til rådighed for enhver borger. Denne upræcighed er bekræftet af Bent Christensen i hans responsum.

Det andet punkt er jeg i og for sig endnu mere forundret over: »Tavshedspligt kan ikke pålægges offentligt ansatte ud over, hvad der er hjemmel til i lov om offentlighed i forvaltningen.« Ja men der er overhovedet ikke hjemmel til noget som helst i den retning i lov om offentlighed i forvaltningen. Hvad tavshedsplikten angår, omtaler offentlighedsloven kun denne tavshedspligt ved at henvise til de andre love, ved at henvise til tjenestemandsløven og ved at henvise til straffeloven. De radikale nævner direkte i bemærkningerne, at vi ikke kan leve med, at ytringsfriheden skal være begrænset af en tavshedspligt »ifølge sagens natur«. Ja men det er lige præcis det, offentlighedsloven henviser til. Det er lige præcis denne bestemmelse om tavshedspligt »ifølge sagens natur«, som står i tjenestemandsløven, og det er det eneste – sammen med straffelovsbestemmelserne – offentlighedsloven overhovedet henholder sig til, når man taler om tavshedsplikten.

Jeg mener, det er en sympatisk hensigt, de radikale har haft med dette forslag, men jeg mener ikke, der er løst noget som helst problem, fordi man i virkeligheden henviser til de allerede gældende bestemmelser, og de er for upræcise. Det er lige præcis det, de radikale selv har sagt og selv har vendt sig imod – og også vender sig imod her i bemærkningerne, hvor man taler om, at det ikke er tilfredsstillende, at der kan henvises til, at der »ifølge sagens natur« må gælde en tavshedspligt.

Lis Starcke (DR):

Retsforbundet ønsker et åbent, frit samfund og som følge af det den størst mulige ytringsfrihed, men vi ved også godt, at denne ytringsfrihed i hvert fald af personen selv somme tider bør være begrænset, fordi der er noget, der hedder loyalitet.

Vi kan ikke bære, at embedsmænd, som er knyttet til en bestemt overordnet, kan udtale sig på en sådan måde, at det vil komme til at skade, men på den anden side kan man sige, at den overordnede også må have en vis selvdisciplin og kunne forstå, hvis der bliver sagt kontroversielle ting, og så bruge sin ytringsfrihed til at svare på det, der er sagt af den anden.

Jeg mener, det er en balancegang, og derfor vil emnet måske ikke rigtig egne sig til et lovforslag. Men det, vi har liggende her, er jo også kun et beslutningsforslag. Det er i alle tilfælde kolossalt vigtigt, at vi kommer til at drøfte dette spørgsmål netop for at se ikke alene på det, at den underordnede må have en vis loyalitet, men sandelig også på, at der ikke fra den øverste myndigheds side må blive tale om sanktioner.

Selvfølgelig er det sådan, at en embedsmand ikke må udtale sig om enkeltpersoner, om en enkelt sag og om de økonomiske og politiske forhold for enkeltpersoner, men det vil også være galt for folkestyret, hvis man ikke kan kritisere en administration og forhold – selv politiske forhold – som man mener er skadelige for samfundet. Der er altså tale om en balancegang.

Jeg er ikke sikker på, at dette beslutningsforslag kan danne det egentlige grundlag for et lovforslag. Jeg synes på en måde, at bemærkningerne er tydeligere end selve beslutningsforslaget. Det er meget vigtigt at sige, at alle offentligt ansatte bør have total ytrings-